

Oslo 04.09. 2019

Til

Rovviltnemnd 4 og 5 (fmhetol@fylkesmannen.no; fminpost@fylkesmannen.no; fmovpost@fylkesmannen.no; arnfinn.nergard@hedmark.org; oyvind.solum@mdg.no)

Kopi: (post@miljodir.no; Postmottak@kld.dep.no)

Klage på vedtak om lisensjakt på ulv utenfor ulvesona i region 4 og 5.

Rovviltnemnd 4 og 5 vedtok på møte den 20.08. en lisenskvote på 12 ulver utenfor ulvesona. Nemndene vedtok også å fjerne sekretariatets foreslåtte beskyttelsessone til Deisjøflokken. Denne flokken lever inne i ulvesona, men kan streife utenfor sona. Freda ulver fra denne flokken risikerer da å kunne bli skutt på lisensjakt utenfor ulvesona.

1. Naturvernforbundet mener en lisenskvote på 12 ulver utenfor ulvesona i region 4 og 5 er en alt for høy kvote. Vi ber om at kvoten reduseres betydelig.
2. Vi klager på at nemndene fjerner sekretariatets foreslåtte beskyttelsessone for Deisjøflokken på utsiden av ulvesona. Dette er svært uansvarlig og kan føre til feilskyting av freda dyr. Vi ber om at beskyttelsessonen som opprinnelig foreslått blir vedtatt for å unngå feilskyting.

Bakgrunn.

Naturvernforbundet viser til vårt faglige innspill i forkant av nemndsmøtet, datert 16.08. 2019. Naturvernforbundet understreket at vi kan akseptere at det åpnes for lisensjakt utenfor ulvesonen, men fra et faglig ståsted argumenterte vi for at størrelsen på kvoten måtte reduseres betydelig. Disse faglige argumentene opprettholdes som bakgrunn for klagen, og vi vil særlig peke på at:

- ulven er en kritiske truet art i Norge (CR, Rødlista 2015) og freda av Kongen i statsråd.
- den totale Sør-skandinaviske bestanden har gått nedover de fire siste årene.
- den helnorske delbestanden har gått ned siste året.
- vedtatt kvote på 12 dyr er mye høyere enn det antall dyr som finnes i området. kvoteforslaget er derfor i strid med kunnskapsgrunnlaget og moderne naturforvaltning.
- å vedta en kvote som er høyere enn antall dyr som faktisk finnes er også svært konfliktdrivende og framstår som unødvendig provoserende.

Vi vil i tillegg peke på følgende faglige argumenter som grunnlag for vår klage:

Naturvernforbundet minner om at rovviltforvaltningen skal gjøres på et kunnskapsbasert grunnlag. Innenfor dette kunnskapsgrunnlaget ligger både naturmangfoldlovens føringer, Bernkonvensjonens forpliktelser, bevaringsforpliktelser ifht CBD, aktsomhetsprinsippene §§ 4-12 i naturmangfoldloven, oppdaterte bestandsdata og biologiske/økologiske vurderinger. Bestandsutvikling både i Norge og i den totale sør-skandinaviske bestanden må legges til grunn, underlegges bedre faglig vurdering, også opp mot bevaringspolitiske mål samt naturmangfoldloven.

Bernkonvensjonen sier entydig at skyting av truede arter skal være aller siste utvei når alle andre tiltak er forsøkt, noe som ikke er tilfellet når det åpnes for skyting av vilkårlige dyr av en bestand.

Et særlig viktig bevaringsprinsipp for ulv er nedfelt i den norsk-svenske avtalen fra 2011 for å unngå å skyte genetisk særlig verdifulle individer. Dette følges ikke opp gjennom det vedtatte lisensfellingssystemet. Særlig alvorlig er dette når vi vet at ulver som kommer utenfor ulvesona i vest på vinterstid i de aller fleste tilfellene er ungdyr på vandring fra Sverige eller Finland/Russland. Derfor finnes det ingen oversikt av DNA på enkeltindivider eller forsiktighetsregler for å unngå å skyte slike dyr før de blir skutt under lisensjakta. Denne viktige, bilaterale genetikkavtalen om ulv fra 2011 skal bidra til å bevare de genetisk viktigste ulvene i Norge og Sverige fordi innavlsgraden var og fremdeles er faretruende høy. Naturvernforbundet har lenge etterlyst en langt bedre oppfølging av denne avtalen, fordi en rekke svært viktige ulver er skutt i Norge på tross av denne avtalen de siste årene. Vi finner det også oppsiktsvekkende at nemndene ikke vektlegger dette viktige bevaringsprinsippet når de på en biologisk og kunnskapsbasert måte skal forvalte en kritisk truet og fredet art i norsk natur. Dermed bryter nemndenes vedtak med den undertegnede avtalen om å gjøre tiltak for å unngå å drepe de genetisk viktigste ulvene. Dette er også i strid med Bernkonvensjonen og i strid med naturmangfoldlovens aktsomhetsparagrafer (§§ 4-12).

Ulven er en kritisk truet art i Norge (Rødlista for arter 2015), og som art er den fredet av Kongen i statsråd. En høy jaktkvote utgjør en stor del av de helnorske ulvene som i vinter vil oppholde seg i Norge. Vedtatte lisensjakkvote er derfor både faglig og juridisk uakseptabel. Vinteren 2018-2019 ble det registrert 65-67 ulver som kun holdt til innenfor Norges grenser. Av disse er 22 drept, dvs at det bare var 43-45 levende helnorske ulver før årets yngling. Naturvernforbundet vil også påpeke at svenskene avlyste lisensjakta sist vinter og har varslet at de heller ikke kommende vinter vil åpne for lisensjakt på ulv fordi bestanden er på et uforsvarlig lavt nivå.

Ulven er ikke avfredet på 95 % av Norges landareal. Vi har en særdeles marginal ulvebestand, der et faglig sett kritisk lavt bestandsmålet skal sikres innenfor 5 % av Norges landareal. Naturvernforbundet minner likevel om at Stortinget har vedtatt et todelt mål som også innebærer at rovdyra skal forvaltes på en økologisk og bærekraftig måte. Stortinget har heller ikke vedtatt at all ulv utenfor ulvesona automatisk skal skytes, men kun sagt at terskelen skal være lavere for å skyte dyr som utgjør et skadepotensiale utenfor prioritert rovdyrområde. Vedtatt kvote som er høyere enn kjent antall dyr betyr en utryddelsespolitikk for ulven utenfor ulvesona, noe som er i strid med Stortingets vedtatte rovdyrpolitikk. Dette er også i strid med Bernkonvensjonen og med intensjonen i naturmangfoldlovens §§ 4-12.

Krypskyting er ikke vurdert som kritisk faktor. Krypskyting og andre ulovlige metoder for å drepe ulv står trolig for halvparten av dødeligheten for ulv viser forskning. Mange lederdyr i våre ulveflokker har forsvunnet på uforklarlig vis og en rekke personer er dømt de siste årene for krypskyting av ulv i Norge. Det er ingen tvil om at det foregår omfattende krypskyting av ulv i deler av Norge og årlig registreres krypskyting eller forsøk på dette på alle de fire store rovdyrene og kongeørn, men her er det også store mørketall og krypskyting er vanskelig å avsløre. Dette er forhold som forvansker forvaltning og for ulv er krypskyting er en alvorlig trussel mot bestanden. Naturvernforbundet forventer at rovdyrnemndene inkluderer krypskyting som en bestandsdesimerende faktor når de skal gjøre sine vurderinger i forvaltningen av rovdyr; dvs reduserte jaktkvoter. Dette har nemndene også denne gangen unnlatt å gjøre, noe som i betydelig grad øker usikkerheten for ulvebestanden og dermed er kunnskapsgrunnlaget (naturmangfoldloven § 8) og samlet belastning på bestanden (nml § 10) på et faglig grunnlag tilnærmet umulig å vurdere. Derfor er det også merkelig, og en forvaltningsfeil, at nml § 9 om føre-var ikke vurderes. Disse følgefeilene gjør også at langsiktig overlevelse (nml § 5, forvaltningsmål) ikke følges opp på en faglig og juridisk tilfredsstillende måte.

Oppretthold foreslåtte beskyttelsessone. Seinest under siste lisensjakta i vinter ble det feilskutt ulver fra en fredet flokk med hovedtilhold inne i ulvesona. Derfor anbefalte sekretariatet ei beskyttelsessone for å unngå ny feilskyting under vinterens jakt. Det er direkte uansvarlig politikk i strid med Stortingets vedtak å øke sannsynligheten for at freda ulver skal kunne skytes under dekke av å være» uhell». Rovdyrnemndene har et klart mandat og ansvar for å sikre de freda dyra inne i prioritert ulvesone og det er meget provoserende og i strid med det todelte målet å fjerne denne sona slik nemndene har gjort i sitt vedtak. Dette er også særdeles konfliktdrivende. Det har fra flere hold vært antydning at dette gjøres for å snikskyte freda ulver som har tilhold inne i ulvesona. For å unngå feilskyting og uheldige antydninger om bakenforliggende årsaker må beskyttelsessonen gjeninnføres. Igjen brudd på naturmangfoldlovens §§ 4-12 og Bernkonvensjonen.

Konklusjon:

Naturvernforbundet anser på bakgrunn av dette at det ikke finnes juridisk grunnlag for en så høy lisenskvote utenfor ulvesona. Vi anser vedtaket som konfliktdrivende og faglig uforsvarlig. Vi påpeker at det ikke finnes et faglig eller juridisk grunnlag for en så høy kvote som sekretariatet foreslår og som nemndene har vedtatt. Vi påpeker en rekke brudd på naturmangfoldloven og Bernkonvensjonens forpliktelser. Vedtaket er også i konflikt med den bilaterale avtalen vi har med Sverige om å ivareta genetisk viktige ulver. Vi finner vi ingen viltfaglig eller biologisk begrunnelse som tilsier at en så høy kvote er forsvarlig for en kritisk truet art (CR), og kvoten er ikke i samsvar med moderne naturforvaltningsprinsipper siden den langt overstiger antall dyr som faktisk finnes i jaktområdet.

Vår klage er basert på kunnskapsstatus, bestandsutvikling, biologiske og økologiske forhold, juridiske forhold samt ansvar og forpliktelser knyttet til internasjonale konvensjoner for bevaring av biologisk mangfold og trua arter og norsk-svensk avtale av 12.08. 2011 om bevaring av genetisk viktige ulver.

Vi ber på bakgrunn av dette om at vår klage tas til følge gjennom å:

- 1 Vedta en betydelig redusert kvote på utsiden av ulvesona i region 4 og 5.
- 2 Opprette en faglig god nok beskyttelsessone utenfor ulvesona for å unngå feilskyting av freda ulver som har tilhold inne i ulvesona.

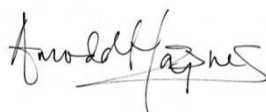
Vi viser også til tidligere innspill og klager knyttet til vedtak om ulv og ulvejakt i region 4 og 5. I disse dokumentene har vi gjort omfattende gjennomganger av ulveforvaltningen knyttet opp til lovverk, kunnskap og internasjonale forpliktelser som også er relevant ifht denne klagen.

Mvh

Naturvernforbundet og Naturvernforbundet i Hedmark



Maren Esmark
Generalsekretær



Arnodd Håpnes
Fagrådgiver naturmangfold

Stein W. Bie /s/
leder NNV Hedmark